

Lisa 1. Projekteeritud sāngi hūdraulilised arvutused

Erineva vooluhulga korral esineva veetaseme määramiseks jõesāngis pärast paisutuse likvideerimist on tehtud projekteeritud sāngi hūdraulilised arvutused. Arvutus on tehtud neljas erinevas ristlōikes, milleks on: 1) kitsendatud ristlōige allavoolu asuva silla vare lōikes; 2) projekteeritud truubi ristlōikes; 3) kindlustatud sāngi kitsendamata ristlōikes (projekteeritud truubist alla- ja ülesvoolu jääv lōik); 4) kindlustamata sāngi ristlōikes truubist ülesvoolu. Täiendavalt on tehtud hūdrauline arvutus ajutise möödavoolusāngi valitud ristlōike läbilaskevōime kontrollimiseks. Hūdrauline arvutus põhineb Chizy valemil (ühtlane voolamine avasāngis) ja on esitatud tabelites 1 kuni 5.

Tabel 1. Projekteeritud sāngi hūdrauline arvutus silla vare asukohas (RL-1)

h	A	X	R	X₁	X₂	n₁	n₂	n	y	C	Q	v
(m)	(m ²)	(m)	(m)							(m ^{0,5} /s)	(m ³ /s)	(m/s)
0,05	0,025	1,005	0,02	1,005	0,00	0,045	0,030	0,045	0,387	5,32	0,001	0,05
0,10	0,079	1,185	0,07	1,185	0,00	0,045	0,030	0,045	0,379	7,97	0,01	0,12
0,15	0,140	1,365	0,10	1,365	0,00	0,045	0,030	0,045	0,373	9,50	0,02	0,17
0,20	0,209	1,546	0,14	1,546	0,00	0,045	0,030	0,045	0,369	10,61	0,05	0,22
0,25	0,285	1,726	0,17	1,726	0,00	0,045	0,030	0,045	0,366	11,49	0,08	0,26
0,30	0,369	1,906	0,19	1,906	0,00	0,045	0,030	0,045	0,363	12,24	0,11	0,30
0,35	0,460	2,087	0,22	2,087	0,00	0,045	0,030	0,045	0,361	12,88	0,16	0,34
0,40	0,559	2,267	0,25	2,267	0,00	0,045	0,030	0,045	0,359	13,45	0,21	0,38
0,45	0,665	2,447	0,27	2,447	0,00	0,045	0,030	0,045	0,356	13,97	0,27	0,41
0,50	0,779	2,628	0,30	2,628	0,00	0,045	0,030	0,045	0,355	14,44	0,35	0,44
0,55	0,900	2,808	0,32	2,808	0,00	0,045	0,030	0,045	0,353	14,88	0,43	0,48
0,60	1,029	2,988	0,34	2,988	0,00	0,045	0,030	0,045	0,351	15,29	0,52	0,51
0,65	1,165	3,168	0,37	3,168	0,00	0,045	0,030	0,045	0,349	15,67	0,63	0,54
0,70	1,309	3,349	0,39	3,349	0,00	0,045	0,030	0,045	0,348	16,03	0,74	0,57
0,75	1,460	3,529	0,41	3,529	0,00	0,045	0,030	0,045	0,346	16,37	0,87	0,60
0,80	1,619	3,709	0,44	3,709	0,00	0,045	0,030	0,045	0,345	16,70	1,01	0,62
0,85	1,785	3,889	0,46	3,889	0,00	0,045	0,030	0,045	0,343	17,01	1,16	0,65
0,90	1,957	4,030	0,49	3,980	0,05	0,045	0,030	0,045	0,341	17,44	1,35	0,69
0,95	2,133	4,170	0,51	4,070	0,10	0,045	0,030	0,045	0,339	17,85	1,54	0,72
1,00	2,312	4,296	0,54	4,126	0,17	0,045	0,030	0,044	0,336	18,29	1,75	0,76
1,05	2,492	4,396	0,57	4,126	0,27	0,045	0,030	0,044	0,333	18,78	1,99	0,80
1,10	2,670	4,496	0,59	4,126	0,37	0,045	0,030	0,044	0,330	19,24	2,24	0,84
1,15	2,852	4,596	0,62	4,126	0,47	0,045	0,030	0,043	0,327	19,68	2,50	0,88
1,20	3,032	4,696	0,65	4,126	0,57	0,045	0,030	0,043	0,325	20,09	2,77	0,91
1,25	3,224	5,196	0,62	4,126	1,07	0,045	0,030	0,042	0,320	20,48	2,94	0,91
1,30	3,424	5,296	0,65	4,126	1,17	0,045	0,030	0,042	0,318	20,89	3,25	0,95

Tabel 2. Projekteeritud sāngi hūdrauline arvutus truubi ristlōikes (RL-2)

h	A	X	R	X₁	X₂	n₁	n₂	n	y	C	Q	v
(m)	(m ²)	(m)	(m)							(m ^{0,5} /s)	(m ³ /s)	(m/s)
0,05	0,025	1,005	0,02	1,005	0,00	0,045	0,013	0,045	0,387	5,32	0,001	0,05
0,10	0,079	1,185	0,07	1,185	0,00	0,045	0,013	0,045	0,379	7,97	0,01	0,12
0,15	0,140	1,365	0,10	1,365	0,00	0,045	0,013	0,045	0,373	9,50	0,02	0,17
0,20	0,209	1,546	0,14	1,546	0,00	0,045	0,013	0,045	0,369	10,61	0,05	0,22
0,25	0,285	1,726	0,17	1,726	0,00	0,045	0,013	0,045	0,366	11,49	0,08	0,26

0,30	0,369	1,906	0,19	1,906	0,00	0,045	0,013	0,045	0,363	12,24	0,11	0,30
0,35	0,460	2,087	0,22	2,087	0,00	0,045	0,013	0,045	0,361	12,88	0,16	0,34
0,40	0,558	2,240	0,25	2,210	0,03	0,045	0,013	0,045	0,356	13,68	0,22	0,39
0,45	0,660	2,380	0,28	2,300	0,08	0,045	0,013	0,044	0,351	14,52	0,29	0,43
0,50	0,765	2,520	0,30	2,390	0,13	0,045	0,013	0,043	0,346	15,28	0,36	0,48
0,55	0,875	2,660	0,33	2,480	0,18	0,045	0,013	0,043	0,341	15,97	0,45	0,52
0,60	1,020	3,569	0,29	3,309	0,26	0,045	0,013	0,043	0,344	15,24	0,47	0,46
0,65	1,173	3,669	0,32	3,309	0,36	0,045	0,013	0,042	0,337	16,26	0,61	0,52
0,70	1,325	3,769	0,35	3,309	0,46	0,045	0,013	0,041	0,331	17,21	0,77	0,58
0,75	1,478	3,869	0,38	3,309	0,56	0,045	0,013	0,040	0,326	18,11	0,94	0,63
0,80	1,630	3,969	0,41	3,309	0,66	0,045	0,013	0,040	0,320	18,95	1,12	0,69
0,85	1,783	4,069	0,44	3,309	0,76	0,045	0,013	0,039	0,315	19,75	1,32	0,74
0,90	1,935	4,169	0,46	3,309	0,86	0,045	0,013	0,038	0,311	20,51	1,53	0,79
0,95	2,088	4,269	0,49	3,309	0,96	0,045	0,013	0,038	0,307	21,24	1,75	0,84
1,00	2,243	4,497	0,50	3,307	1,19	0,045	0,013	0,037	0,300	22,22	1,99	0,89
1,05	2,402	4,590	0,52	3,290	1,30	0,045	0,013	0,036	0,295	22,98	2,26	0,94
1,10	2,560	4,698	0,54	3,298	1,40	0,045	0,013	0,035	0,292	23,62	2,52	0,99
1,15	2,718	4,800	0,57	3,300	1,50	0,045	0,013	0,035	0,289	24,25	2,81	1,03
1,20	2,874	4,902	0,59	3,302	1,60	0,045	0,013	0,035	0,285	24,85	3,09	1,08
1,25	3,030	5,005	0,61	3,305	1,70	0,045	0,013	0,034	0,282	25,43	3,39	1,12
1,30	3,184	5,109	0,62	3,309	1,80	0,045	0,013	0,034	0,280	25,98	3,69	1,16

Tabel 3. Projekteeritud sāngi hūdrauliline arvutus kitsendamata ristlōikes (RL-3)

h	A	X	R	n	y	C	Q	v
(m)	(m ²)	(m)	(m)			(m ^{0,5} /s)	(m ³ /s)	(m/s)
0,05	0,025	1,005	0,02	0,045	0,387	5,32	0,001	0,05
0,10	0,079	1,185	0,07	0,045	0,379	7,97	0,01	0,12
0,15	0,140	1,365	0,10	0,045	0,373	9,50	0,02	0,17
0,20	0,209	1,546	0,14	0,045	0,369	10,61	0,05	0,22
0,25	0,285	1,726	0,17	0,045	0,366	11,49	0,08	0,26
0,30	0,369	1,906	0,19	0,045	0,363	12,24	0,11	0,30
0,35	0,460	2,087	0,22	0,045	0,361	12,88	0,16	0,34
0,40	0,559	2,267	0,25	0,045	0,359	13,45	0,21	0,38
0,45	0,665	2,447	0,27	0,045	0,356	13,97	0,27	0,41
0,50	0,779	2,628	0,30	0,045	0,355	14,44	0,35	0,44
0,55	0,900	2,808	0,32	0,045	0,353	14,88	0,43	0,48
0,60	1,029	2,988	0,34	0,045	0,351	15,29	0,52	0,51
0,65	1,165	3,168	0,37	0,045	0,349	15,67	0,63	0,54
0,70	1,309	3,349	0,39	0,045	0,348	16,03	0,74	0,57
0,75	1,460	3,529	0,41	0,045	0,346	16,37	0,87	0,60
0,80	1,619	3,709	0,44	0,045	0,345	16,70	1,01	0,62
0,85	1,785	3,889	0,46	0,045	0,343	17,01	1,16	0,65
0,90	1,959	4,070	0,48	0,045	0,342	17,31	1,33	0,68
0,95	2,140	4,250	0,50	0,045	0,341	17,59	1,51	0,71
1,00	2,329	4,430	0,53	0,045	0,339	17,87	1,71	0,73

Tabel 4. Projekteeritud sängi hüdrauliline arvutus kindlustama ristlõikes (RL-4)

h	A	X	R	n	y	C	Q	v
(m)	(m ²)	(m)	(m)			(m ^{0,5} /s)	(m ³ /s)	(m/s)
0,05	0,025	1,005	0,02	0,040	0,358	6,66	0,002	0,10
0,10	0,080	1,229	0,07	0,040	0,351	9,59	0,02	0,23
0,15	0,145	1,452	0,10	0,040	0,346	11,26	0,05	0,33
0,20	0,220	1,676	0,13	0,040	0,343	12,46	0,09	0,42
0,25	0,305	1,899	0,16	0,040	0,340	13,43	0,15	0,50
0,30	0,400	2,123	0,19	0,040	0,337	14,23	0,23	0,57
0,35	0,505	2,347	0,22	0,040	0,335	14,94	0,32	0,64
0,40	0,620	2,570	0,24	0,040	0,333	15,57	0,44	0,71
0,45	0,745	2,790	0,27	0,040	0,331	16,14	0,58	0,77
0,50	0,880	3,017	0,29	0,040	0,329	16,66	0,73	0,83
0,55	1,025	3,241	0,32	0,040	0,328	17,14	0,92	0,89
0,60	1,180	3,465	0,34	0,040	0,326	17,59	1,12	0,95
0,65	1,345	3,688	0,36	0,040	0,325	18,02	1,36	1,01
0,70	1,520	3,912	0,39	0,040	0,323	18,42	1,62	1,06
0,75	1,705	4,135	0,41	0,040	0,322	18,80	1,91	1,12
0,80	1,900	4,359	0,44	0,040	0,320	19,16	2,23	1,17
0,85	2,105	4,583	0,46	0,040	0,319	19,50	2,58	1,23
0,90	2,320	4,806	0,48	0,040	0,318	19,83	2,96	1,28
0,95	2,545	5,030	0,51	0,040	0,317	20,15	3,38	1,33
1,00	2,780	5,254	0,53	0,040	0,315	20,45	3,84	1,38

Tabel 5. Ajutise möödavoolusäng hüdrauliline arvutus (RL-5)

h	A	X	R	y	C	Q	v
(m)	(m)	(m)	(m)		(m/s)	(m ³ /s)	(m/s)
0,05	0,05	1,18	0,05	0,324	10,51	0,01	0,00
0,10	0,12	1,36	0,08	0,319	13,00	0,02	0,21
0,15	0,18	1,54	0,12	0,315	14,62	0,05	0,28
0,20	0,26	1,72	0,15	0,312	15,83	0,09	0,34
0,25	0,34	1,90	0,18	0,310	16,82	0,13	0,39
0,30	0,44	2,08	0,21	0,308	17,64	0,19	0,44
0,35	0,53	2,26	0,24	0,306	18,37	0,26	0,49
0,40	0,64	2,44	0,26	0,304	19,01	0,34	0,53
0,45	0,75	2,62	0,29	0,303	19,59	0,43	0,58
0,50	0,88	2,80	0,31	0,301	20,12	0,54	0,62
0,55	1,00	2,98	0,34	0,300	20,61	0,66	0,65
0,60	1,14	3,16	0,36	0,298	21,07	0,79	0,69
0,65	1,28	3,34	0,38	0,297	21,50	0,94	0,73
0,70	1,44	3,52	0,41	0,296	21,90	1,10	0,77
0,75	1,59	3,70	0,43	0,295	22,28	1,28	0,80
0,80	1,76	3,88	0,45	0,294	22,64	1,47	0,83
0,85	1,93	4,06	0,48	0,293	22,99	1,68	0,87
0,90	2,12	4,24	0,50	0,292	23,32	1,91	0,90
0,95	2,30	4,43	0,52	0,291	23,63	2,15	0,93
1,00	2,50	4,61	0,54	0,290	23,94	2,42	0,97

Tabelites 1 kuni 4 toodud suurused on leitud järgmiselt:

h – veetasemele vastav veesügavus jõe sängis (mõõdetuna sängi profiili madalaimast punktist);

A – voolu ristlõikepindala, mis on mõõdetud jooniselt;

X – märgpiire, mis on mõõdetud jooniselt;

R – hüdrauliline raadius, mis arvutatakse valemiga: $R = A / X$;

n – sängi karedustegur, mis ristlõigetes RL-1 ja RL-2 on arvutatud kaalutud keskmise karedusena valemiga:

$$n = \frac{n_1 \cdot X_1 + n_2 \cdot X_2}{X}, \text{ kus}$$

n_1 ja n_2 on voolusängi ristlõike perimeetril erinevad karedustegurid (paekivi müüri puhul on valitud 0,030 ja betooni puhul 0,013) ning X_1 ja X_2 on vastava karedusteguriga märgpiirde pikkus;

ristlõigetes RL-3 ja RL-4 on karedustegur valitud vastavalt $n = 0,045$ ja $n = 0,035$;

y – hüdrauliline astendaja, mis arvutatakse valemiga:

$$y = 2,5\sqrt{n} - 0,13 - 0,75\sqrt{R}(\sqrt{n} - 0,1) \text{ (Hüdraulika ja pumbad, 1995),}$$

C – Chizy moodul, mis arvutatakse valemiga:

$$C = R^y / n \text{ (Hüdraulika ja pumbad, 1995);}$$

Q – vooluhulk, mis arvutatakse valemiga:

$$Q = CA\sqrt{R \times i_0} \text{ (Hüdraulika ja pumbad, 1995),}$$

kus i_0 on hüdrauliline lang, mis antud juhul on võrdne jõe sängi languga, ristlõigetes

RL-1 kuni RL-3 on sängi lang $i = 3,2\text{‰}$ ja ristlõikes RL-4 on sängi lang $i = 8,6\text{‰}$

v – ristlõike keskmine voolukiirus, mis arvutatakse valemiga: Q / A .

Tabelis 5 toodud suurused on leitud järgmiselt:

A – voolu ristlõikepindala, mis on arvutatud valemiga:

$$A = h(b + mh), \text{ kus}$$

b – sängi põhja laius ($b = 1\text{ m}$);

m – nõlvustegur ($m = 1,5$);

X – märgpiire, mis on arvutatud valemiga:

$$X = b + m'h, \text{ kus}$$

m' on abitegur, mis on arvutatud valemiga: $2\sqrt{1 + m^2}$

Sängi karedustegur on valitud $n = 0,035$ ja sängi lang on ligikaudu 3‰

Ülejäänud parameetrid on arvutatud analoogselt tabelites 1 kuni 4 toodud arvutustele.